

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 31 octombrie 2020 și deciziei Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2021, în privința inculpatului

Cebotaru Vasilii XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>23.09.2020 – 31.10.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>03.12.2020 – 21.01.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>22.04.2021 – 19.05.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 31 octombrie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cebotaru Vasilii a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 23,24 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 03 septembrie 2020, aproximativ la orele 19.35, inculpatul Cebotaru V., nedeținând permis de conducere, a condus motocicletă de model „MotosBikes”, fără numere de înmatriculare, pe strada Dunării, mun. Cahul, în stare de ebrietate alcoolică, prin ce a încălcat cerințele art. 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, potrivit căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate șim, fiind supus testării alcoolscopice

cu aparatul „Drager”, a fost stabilită concentrația de alcool în aerul expirat la Cebotaru V. de 0,81 mg/l, care, în conformitate cu prevederile art. 134¹² Cod penal, reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că probele administrate dovedesc vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a statuat că infracțiunea săvârșită se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind căința sinceră, că inculpatul anterior a fost judecat, iar potrivit cazierului contravențional, acesta a comis contravenții, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform art. 61 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate, iar art. 75 alin. (2) Cod penal prescrie că o pedeapsă mai aspră, din categoria celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din seria celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Reieșind din prevederile art. 61 alin. (1), 75 Cod penal, conform căror, sancțiunea normei legale incriminate inculpatului prevede sancțiuni alternative, iar pedeapsa închisorii poartă un caracter excepțional, precum și ținând cont de personalitatea inculpatului, care s-a căit sincer de cele comise, de solicitarea și atitudinea pozitivă pe care a manifestat-o față de executarea unei eventuale pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța a conchis a-l condamna la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa stabilită fiind în măsură să ducă la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, cu atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Cahul, Victor Todos, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoarea și cu executarea ei.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii și de personalitatea lui. Or, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23.06.2009, inculpatul a fost condamnat în baza

art. 188 alin. (2) Cod penal, la 9 ani și 3 luni închisoare, și-a executat integral pedeapsa, fiind eliberat din locurile de detenție în anul 2017, prin urmare, la data săvârșirii cu intenție a infracțiunii în speță, avea antecedente penale nestinse.

Deci, în privința inculpatului urma să fie aplicată o pedeapsă cu închisoare, cu executare, deoarece pedeapsa neprivativă de libertate nu va preveni săvârșirea de către acesta de noi infracțiuni.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2021, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a individualizat corect pedeapsa stabilită inculpatului, elucidând pe deplin toate aspectele faptice și juridice ale cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Conform art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Or, inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau închisoare de până la un an.

În cazul alternativelor de pedepse prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, pedeapsa cu închisoare se aplică cu caracter excepțional, ținând cont de faptul dacă gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare.

Astfel, potrivit caracteristicii eliberate de primarul XXXXXX XXXXXX, inculpatul se caracterizează pozitiv, duce un mod de viață modest, este o persoană comunicabilă, lucrează ocazional, iar în relațiile sociale are un comportament pozitiv, nu a admis încălcări ale ordinii publice, precum și nu a fost observat în cercul unor persoane anterior judecate.

În acest sens, este neîntemeiată poziția acuzării că organele administrației publice locale nu puteau să elibereze caracteristica pe numele inculpatului, deoarece acesta nu domiciliază pe teritoriul localității respective. Or, potrivit adevărului eliberate de primarul XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, inculpatul domiciliază în XXXXXX XXXXXX, XXXXXX și o are la întreținere pe mama sa.

Deci, sunt nefondate trimiterile procurorului la certificatul eliberat de primarul XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, că inculpatul nu locuiește pe teritoriul localității.

Or, acest certificat datează cu 11.09.2020, iar actele prezentate în instanța de apel de apărare sunt din 15.01.2021, fiind unele recente și care relatează situația la moment.

Totodată, apărarea a explicat că în perioada rece a anului inculpatul domiciliază la concubina sa în mun. Cahul, iar în perioada caldă a anului - în XXXXXX XXXXXX, XXXXXX. Deci, administrația publică locală a XXXXXX XXXXXX, XXXXXX cunoaște inculpatul, domiciliul căruia este în XXXXXX XXXXXX, XXXXXX și administrația publică locală justificat a eliberat caracteristica pe numele acestuia.

Sunt nefondate și argumentele acuzării că inculpatul anterior a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoarea, pe care a executat-o integral și a săvârșit o infracțiune intenționată, având antecedente penale nestinse.

Or, în speță, nu urmează a fi pus accentul, în mod exclusiv, pe personalitatea inculpatului, și anume, pe faptul că acesta anterior a fost condamnat, ci pe întreg ansamblu de circumstanțe factice constatate, în coroborare cu natura și gravitatea infracțiunii săvârșite și personalitatea inculpatului.

Astfel, inculpatul a fost condamnat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23.09.2009, în baza art. 188 alin. (2) Cod penal, la 9 ani și 3 luni închisoare, pe care a executat-o integral, fiind eliberat din locurile de detenție la 08.11.2017.

Însă, acest fapt nu poate fi unul decisiv pentru aplicarea pedepsei cu închisoare și, cu toate că inculpatul a săvârșit o infracțiune cu intenție, urmează să fie reținute și circumstanțele săvârșirii infracțiunii. Or, în instanța de apel, inculpatul a declarat că a urcat la ghidonul motocicletei în stare de ebrietate alcoolică, pe motiv că a fost telefonat de concubină și înștiințat despre starea de sănătate a mamei sale ca fiind gravă, împrejurări care urmează să fie luate în considerație la stabilirea pedepsei. Pe lângă aceasta, inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite, iar circumstanțe agravante nu au fost constatate.

Mai mult, o pedeapsă prea aspră poate crea inculpatului sentimente de jignire și neîncredere în lege și riscă să producă efecte contrare scopului pedepsei penale.

De altfel, nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale referitor la gravitatea faptei săvârșite sau personalitatea inculpatului care ar justifica aplicarea anume a pedepsei cu închisoare.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că potrivit caracteristicii, inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, duce un mod de viață modest, este o persoană comunicabilă, lucrează ocazional, iar în relațiile sociale are un comportament pozitiv, nu a admis încălcări ale ordinii publice și nu a fost observat în cercul unor persoane anterior judecate. Conform adeverinței eliberate de primar, locuiește în XXXXXX XXXXXX, XXXXXX și o are la întreținere pe mama sa.

Însă, instanța de apel eronat a concluzionat că inculpatul se caracterizează pozitiv, or, potrivit revendicării, acesta anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Cahul din 05.11.2003 în baza art. 186 alin. (2), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, prin sentința Judecătoriei Cahul din 27.09.2007 în baza art. 186 alin. (2), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, prin sentința Judecătoriei Cahul din 07.04.2008 a fost încetat

procesul pe art. 186 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 109 Cod penal, prin sentința Judecătorei Cahul din 22.09.2008 în baza art. 186 alin. (2), 85 Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23.09.2009, în baza art. 188 alin. (2), 188 alin. (2), 351, 84, 85 Cod penal la 9 ani și 3 luni închisoare, fiind eliberat din locurile de detenție la 08.11.2017.

Deci, la data comiterii infracțiunii, avea antecedente penale nestinse, iar potrivit cazierului contravențional, acesta a comis și contravenții.

Or, se atestă comiterea infracțiunii în stare de recidivă.

Mai mult, caracteristica pozitivă eliberată de Primăria XXXXXX XXXXXX, XXXXXX la 15.01.2021 este una contradictorie, deoarece potrivit certificatului eliberat de primarul XXXXXX XXXXXX, XXXXXX la 11.09.2020, inculpatul nu locuiește pe teritoriul localității. Respectiv, nu este clar cum organele administrației publice locale au eliberat inculpatului caracteristica pozitivă, în cazul în care acesta nu locuiește în localitatea respectivă sau, după cum declară el, locuiește ocazional. În astfel de circumstanțe, materialele prezentate de apărare în instanța de apel nu sunt relevante și urmează a fi respinse.

Totodată, acordând credibilitate declarațiilor inculpatului că a urcat la ghidonul motocicletei în stare de ebrietate alcoolică, pe motiv că a fost telefonat de concubină și înștiințat despre starea de sănătate a mamei sale ca fiind gravă și acceptând situația faptică propusă de acesta, instanța a lăsat fără apreciere situația că persoana acuzată beneficiază de libertatea de a nu se autoincrimina și că acesta nu poartă răspundere pentru declarațiile făcute, decât în cazul în care el face un denunț intenționat fals că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană care, de fapt, nu a avut atribuție la săvârșirea ei.

Deci, inculpatul este o persoană social periculoasă și doar aplicarea pedepsei închisorii va putea îngrădi societatea de la manifestarea unor acțiuni de acest gen din partea lui.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și

apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanțele de fond și de apel just au concluzionat că, în cazul în care în rechizitoriu este indicat că: „*circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 CP, nu sunt*” (f.d. 55), că anterior inculpatul ar fi fost condamnat, însă, afirmațiile acuzării în acest sens nu au fost probate, la materialele cauzei lipsind hotărârile judecătorești privind condamnările lui anterioare, că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară, s-a căit sincer de cele comise și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, este caracterizat pozitiv, duce un mod de viață modest, este o persoană comunicabilă, o întreține pe mama sa, corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (pct. 2., 4. din decizie).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (pct. 5. din decizie).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța

de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Totodată, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar, că: „*se atestă comiterea infracțiunii în stare de recidivă*” nu au fost invocate de acuzare și în apel, deci nu au suport legal (*pct. 3., 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 31 octombrie 2020 și deciziei Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2021, în privința inculpatului Cebotaru Vasiliu XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 18 iunie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico